

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEN: Po tekście 1 mm w 1 espalcie (szer. esp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 espalcie (szer. esp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 252.

Kraków, niedziela 26/poniedziałek 27 października 1941.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję ręko pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączona zostanie znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odroczeniem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Druga rocznica założenia

Generalnego Gubernatorstwa.

W ciągu dwóch lat unormowano stosunki w wielu dziedzinach.

(tp) Kraków, 26 października.

W październiku 1939 r. wśród słabnących już odgłosów zawieruchy wojennej, dekretem Führera powołane zostało na Wschodzie Europy do życia nowe ciało państwopolityczne pod nazwą Generalnego Gubernatorstwa.

Był to bezpośredni wynik dwóch wielkich wydarzeń historycznych: zakończenia wojny niemiecko-polskiej, oraz ustalenia „granicy interesów” między Rzeszą a Związkiem Sowieckim. Nowy obszar obejmował 95.000 km. kw., o ludności około 13 milionów.

Zwierzchnikiem tego nowego tworu terytorjalnie politycznego mianowany został Generalny Gubernator minister Rzeszy dr. Frank, podporządkowany wyłącznie i bezpośrednio Führerowi.

Nominacja ta miała niewątpliwie symboliczną wymowę dla przyszłości naszego kraju. Fakty bowiem przemawiają za tem, iż decydującym o losie nadwiślańskich obszarów czynnikiem chodziło o ustanowienie i zagwarantowanie wyniszczonym pożoga terenom b. Rzeczypospolitej nowego pozytywnego porządku, opartego na sprawiedliwości.

Fakty te, to przejęcie administracji przez władzę cywilną z rąk dowódców wojskowych już bezpośrednio po zakończeniu działań wojennych, oraz

wyznaczenie na stanowisko Generalnego Gubernatora jednego z ministrów Rzeszy.

Jest on znany bądź to jako długoletni bliski współpracownik samego Führera, bądź też jako prezes Akademii Prawa i jeden z najlepszych znawców zasad prawa międzynarodowego.

Na podstawie niezwykle daleko sięgających uprawnień administracyjno-politycznych, rezydujący w Krakowie Generalny Gubernator

ześrodkowuje w swem ręku kompetencje wszystkich ministrów gabinetu na podległym mu terytorjum.

Uwzględniając swoistą strukturę kraju, dr. Frank stworzył dla obszaru Generalnego Gubernatorstwa specjalne ustawodawstwo. O ile wydane przez niego we wszystkich dziedzinach życia państwowego rozporządzenia z mocą ustawy nie anulowały obowiązujących do czasu zakończenia wojny polsko-niemieckiej dawnych ustaw i przepisów prawnych, ustawodawstwo polskie zachowało do dnia dzisiejszego swą moc prawną.

Pod względem administracyjnym Generalne Gubernatorstwo podzielono na cztery „okręgi”, a każdy okręg na dziesięć „powiatów”.

Na czele okręgu stanął „Gubernator”, a na czele powiatu „Kreishauptmann” (starosta powiatowy). Pięć największych miast Generalnego Gubernatorstwa otrzymało „prezylentów”, wyposażonych w liczne prerogatywy autonomiczne.

Tak w najogólniejszych zarysach przedstawiała się strona formalna nowego tworu państwowego, nazwanego Generalnym Gubernatorstwem. Tak przedstawiała się przed dwoma laty szerokie ramy, w które należało włożyć obraz pełen wartościowej treści. Wówczas nikt z nas nie mógł jeszcze przewidzieć, jak ta treść będzie wyglądała. Zdawaliśmy sobie jednak sprawę, że przystąpiono wówczas do niezwykle poważnego przedsięwzięcia, którego przeprowadzenie wymagało w równej mierze odwagi i sumienności nieprzeciętnego męża stanu.

Po dwóch latach można stwierdzić, że eksperyment ten w zupełności się udał.

Dałi kady, bez względu na swe przebie-

nia, narodowo-polityczne, obiektywnie musi przyznać, że stabilizacja stosunków w Generalnym Gubernatorstwie dokonała się we wszystkich dziedzinach. Pojęcie „Generalne Gubernatorstwo” już dawno przestało być pustym dźwiękiem. Posiada ono już swą wymowną treść, której kwintesencją jest — p r a c a .

W ciągu ubiegłych dwóch lat wykonana została na tym terenie kolosalna praca.

Mamy tu na myśli zarówno pracę fizyczną w dosłownym znaczeniu, jakoteż pracę organizacyjną — obok codziennej pracy, poruszającej całą machinę państwową. Usunięto bowiem nie tylko ślady okropnej wojny, która jak huragan przeszła ponad krajem i naznaczyła stygmatem zniszczeń tak wieś jak i miasta, ale też rozpoczęto, bądź nawet już przeprowadzono roboty publiczne o doniosłym znaczeniu dla wszystkich obywateli. Oczywiście, że

w czasach wojennych nie może być mowy np. o całkowitem odbudowaniu Warszawy ze zgliszcz,

które powstały na skutek samobójczego opętania. Na olbrzymiej przestrzeni przeprowadzono natomiast regulację rzek z Wisłą na czele, o co nikt się dawniej — w sposób rzetelny — nie troszczył. Całą sieć drogową doprowadzono do stanu nierównanie lepszego, aniżeli przedstawiała się ona w chwili wybuchu wojny. Przywrócony został porządek wewnętrzny. Przemysł, rzemiosło i handel zostały przysto-

nawet w tych burzliwych czasach Generalne Gubernatorstwo znajduje się zdala od wojny.

Walka z bolszewikami już dawno przeniosła się z bezpośredniego sąsiedztwa gdzieś hen daleko, skąd nie dochodzą już żadne odgłosy wybuchu bomb i świstu pocisków. Cisza ta wprawdzie przyjemna, ale i niebezpieczna, bo łatwo można zapomnieć o tem, że

stawane do nowych potrzeb, do innych możliwości i do warunków wojennych.

Ustabilizowano stosunki w dziedzinie walutowej, komunikacyjnej i pocztowej.

Rozwiązano w zasadzie problem bezrobocia, tak okropnie dający się we znaki w latach przedwojennych, rozwiązano, zaczynając od wielkich miast, problem żydowski, otwierając odżywianiem życia publicznego szerokim rzeszom obywateli polskich drogę do objęcia intratnych przeważnie placówek żydowskich w handlu i przemyśle.

Oczywiście, że na życiu każdego z nas w ten czy inny sposób ciąży atmosfera wojny. Inaczej jednakże być nie może i żaden geniusz nie byłby w stanie w okresie trwających jeszcze tytanicznych zmaganiach wytworzyć na takim oto skomplikowanym terenie wymarzonego raj. Nic w tem dziwnego, bowiem cała szachownica przeżożonych ważkich momentów złożyła się na to, że kraj nasz i poszczególni jego obywatele niekiedy o tem zapominają — że są to zapewne wyjątkowe, skomplikowane, trudne, ciężkie, może niekiedy nawet przykre czasy — czasy wojny, z jej przyczynami i jej konsekwencjami, z jej logiką polityczną, ściśle związana z wynikiem gigantycznej starcia orężnego, które decyduje w przeciwieństwie do wojen dawnych nie o przynależności państwowej kilkuset kilometrów kwadratowych, lecz o przyszłych losach całego kontynentu europejskiego, będącego kolebką kultury i cywilizacji nowoczesnej. A jednak, —

wojna na Wschodzie dotyczy bezpośrednio i każdego z nas, że

od jej wyniku zależy egzystencja nasza i naszych rodzin, zależy nasza przyszłość.

W imię ideałów lepszego świata przyszłości wszystkie prawie narody Europy dziś

placą najlepszą krew, za zdobycie zwycięstwa nad komuną i międzynarodowym kapitałem. Podczas gdy w innych częściach kontynentu europejskiego wciąż jeszcze śmierć zbiera krwawe żniwo, domy wala się w gruzy, to

tutaj w Generalnym Gubernatorstwie korzystamy z bezwzględniego spokoju.

co zawdzięczać należy potężnemu muirowi obrony, stworzonemu przez bohaterские armie, wytopiające czerwonego antychrysta.

Z tej szerokiej perspektywy wszystko, co przeżywamy — to absolutnie wszystko nabiera innych, łagodniejszych konturów. Gdy bowiem oceniamy doniosłość przewrotu, dokonywającego się na naszych oczach na całym kontynencie Europy, to jakże nieistotnymi wydają się pewne tymczasowe ograniczenia dnia dzisiejszego. Potwierdźcie to zresztą mogą najlepiej mieszkańcy Galicji, którzy niedawno stali się obywatelami Generalnego Gubernatorstwa. Znałi oni w ciągu dwóch, a jakże długich lat, owej wychwalanej przez Moskwę „wolności demokratycznej” tak dalece, że nawet zażarty dawniej lewicowiec-Polak po swych przeżyciach we Lwowie wyraził się dosłownie: „Lepiej za Niemca umrzeć, aniżeli żyć z bolszewikami!”. Nie mamy żadnych podstaw wątpli w szczeroci tego wyznania.

Przekraczamy próg do trzeciego roku istnienia Generalnego Gubernatorstwa, pełni nadziei w przyszłość i świadomości tego, że przeżywamy jakgdyby okres próbny dla wielu zamierzeń, znajdujących niewątpliwie szerokie zastosowanie przy sementowaniu nowych fundamentów naszego kontynentu. Wiara w zbawienie przyszłości dodaje nam otuchy i cierpliwości. Wiemy, że okres bólów, związanych z wyłonieniem się nowego świata, kończy się wówczas, gdy uciechnie na świecie huk armat, wycie syren alarmowych, potworny grzmot wybuchających bomb, grzechot karabinów, gdy zgasną funy pożarów i trawa pokryje mogiły poległych...

Generalny Gubernator dr Frank o zadaniach Gen. Gubernatorstwa

Wizyta Generalnego Gubernatora dra Franka w Stanisławowie.

Stanisławów, 25 października. W ostatnim dniu podróży po kraju gościł Generalny Gubernator Dr. Frank w Stanisławowie, gdzie wygłosił mowę o charakterze, zadaniach i przyszłości Generalnego Gubernatorstwa.

„Generalne Gubernatorstwo, w formie zwartego mechanizmu państwowego — mówił Dr. Frank — ma za zadanie zapewnić zamieszkującym je, pokój, pracę i chleb. Jest to tak w interesie własnym ludności, jak i wszystkich wysiłków Niemiec, wprowadzających nowy porządek europejski. Przewodnictwo Rzeszy na tym terenie nie oznacza w żadnym wypadku niszczenia narodowości, ani odbierania mieszkańcom możliwości rozwoju kulturalnego i religijnego. Tutaj po dziesięcioleciach najcięższych prób, powrócił ma znova wiara w wyższy sens życia ludzkiego.

Dla spełnienia tego naszego dzieła, konieczna jest lojalność ludności i jej karność w ramach powszechnego porządku. Tem bardziej, że bohaterstwo niemieckie uchroniło ten kraj przed zbrodniami bolszewizmu, a żołnierze niemieccy walczą o jego bezpieczeństwo. Jesteśmy jeszcze w czasie wojny. Kolos moskiewski już chwyci-

się. Dzisiaj już, dzięki bezprzykładnemu zwycięstwu najlepszych żołnierzy świata, bolszewizm chyli się ku upadkowi. O tem iśta można zapominac.

Również ludność Galicji winna o tem pamiętać, iż wolność temu krajowi przyniosły nie tylko modły, nie tylko krzyk ciemionych dusz, lecz śmiała decyzja największego męża w historii świata — Adolfa Hitlera. W jego imieniu zapewniam pokój, pracę i wolność wiary, żądając wzajemnie porządku, lojalności i gotowości do pracy.

Wierzę — mówił dalej Generalny Gubernator — że ta największa wojna będzie ostatnią wojną w Europie. Po jej zakończeniu zapamiętajcie nad kontynentem euro-azjatyckim pokój i ład pod ochroną niemieckiego oręża. Bóg błogosławi temu dziełu”.

W Stanisławowie odbyła się przed Generalnym Gubernatorem manifestacja ludności, w której wzięło udział również duchowieństwo i kler.

W odpowiedzi na przemówienie przedstawicieli ludności stwierdził Generalny Gubernator, że zwycięstwo niemieckie, jakie oswoiło te tereny, jest zwycięstwem obywateli i kleru.

Przemówienie Gen. Gub. dra Franka we Lwowie.

Lwów, 25 października. Generalny Gubernator Dr. Frank w swem przemówieniu, wygłoszonym w budynku sejmiku krajowego na uroczystym zebraniu wszystkich pracowników administracji okręgu Galicji, wyraził się między innymi, że „zniszczenie bolszewizmu, to odrodzenie pojęcia ludzkości na ziemi”.

Co stałoby się we Lwowie, gdyby bolszewicy pozostali tam jeszcze dłużej? Lwów jest ostatniemi miastem na wschodzie o charakterze europejskim, które teraz znówu znalazło się w zasięgu kultury wschodniej.

Dwa lata.

Kraków, 25 października.

Mimo nawały codziennych wydarzeń, które odwracają ogólną uwagę od doniosłości znaczenia obecnej epoki — zachodzą chwile, kiedy mimowolnie zastanawiamy się nad tem, czego dokonano w okresie ostatnich dwóch lat. Na pierwszy plan wysuwa się fakt, że wszystko, czegokolwiek dokonano — dokonano podczas wojny. Ten fakt podstawowego znaczenia ułatwi nam w dalszej mierze obiektywną ocenę wydarzeń.

Kiedy w jesieni roku 1938 r. — rozpoczęto budować administrację państwową na terenach, stanowiących dzisiaj Generalne Gubernatorstwo — wówczas na wielu odcinkach musiano zaczynać od podstaw. Zmienione warunki wymagały zmienionych metod pracy, które z natury rzeczy musiały być dostosowane do metod, stosowanych w Rzeczypospolitej.

Krok za krokiem posuwano się po tej węższej drodze, aż dzisiaj musimy stwierdzić, że w ogólnych zarysach został stworzony zgrabny administracyjny państwowy, umożliwiający normalny tok życia.

Jednym z najważniejszych posunięć była kwestja ustabilizowania waluty. Przez założenie Banku Emisyjnego w Polsce stworzono instytucję, która przeprowadziła sukcesywnie na tym odcinku i stała się podstawą życia gospodarczego kraju.

Niezwykle wiele prac dokonano na odcinku odbudowy kraju. Ślady zniszczeń wojennych zostały w większej mierze usunięte. Znikły gruzy i ruiny a na ich miejsce powstały nowe budynki, bądź też inwestycje o znaczeniu ogólnym. Zasluga przysługuje tej działalności Państwa Służba Budowlana. Zbudowano tysiące kilometrów dróg i szos, umocniono obwałowania rzek, chroniąc rolnika przed niebezpieczeństwem powodzi, zabezpieczono tory kolejowe itd. W ostatnich czasach władze poczyniły starania, aby stare i zniszczone domy przybrały znowu piękny i estetyczny wygląd.

Dwa ważne odcinki pracy społecznej objęły instytucje użyteczności publicznej a mianowicie Kolej Wschodnia i Niemiecka Poczta Wschodu. Instytucje te zatrudniły w dużej mierze dawnych polskich pracowników kolejowych, względnie pocztowych. Dzięki tym instytucjom możemy korzystać z kolei, pocztowych połączeń autobusowych, komunikacji pocztowej, telegraficznej, telefonicznej a nawet radiowej. Co to znaczy dla społeczeństwa — oenić może tylko ten, kto przez krótki choćby okres czasu był pozbawiony takich ułatwień nowoczesnego życia.

Utrzymane zostały warunki pracy przez stworzenie Urzędów Pracy, które objęły opiekę nad pracującymi. Dzięki im można powiedzieć, że niema w Generalnym Gubernatorstwie bezrobotnych. — Wszyscy, którzy chcą pracować — pracę znajdują, wiele rąk zostało zatrudnionych przy robotach rolnych w Niemczech. Ponadto rozłożono odpowiednią opiekę prawną nad osobami pracującymi. Rzecz jasna, że i w tym zakresie decydujący wpływ wywarła wojna, skutkiem której musiano wprowadzić odpowiednie ustawy i zarządzenia.

Ruszyły z miejsca wielkie fabryki i małe warsztaty, zatrudniając liczne rzesze robotników i pracowników umysłowych. — Równolegle otwarto szkoły, kształcące fachowe siły. Ten zwrot od szkolnictwa ogólnokształcącego do szkolnictwa zawodowego jest charakterystyczną cechą ostatnich lat, cechą wylomaczoną warunkami wojennymi, które skłaniają nas raczej ku praktycznym zagadnieniom produkcji.

Wreszcie zaznaczył się ruch na odcinku kulturalnym. — Otwarto czytelnie i biblioteki, kina i teatry jak i sale koncertowe. Zorganizowana została orkiestra symfoniczna Filharmonji Generalnego Gubernatorstwa, która w krótkim okresie czasu uzyskała niezwykle wysoki poziom, pozwalający ją zakwalifikować jako jedną z najwybitniejszych zespołów. W orkiestrze tej znaleźli się najwybitniejsi polscy artyści.

Objawy te wskazują na to, że życie w Generalnym Gubernatorstwie do pewnego stopnia zostało uregulowane na wzór stosunków pokojowych. Jasnym jest, że istnieje wiele jeszcze zagadnień, które czekają na ostateczne uregulowanie po zakończeniu wojny. Wielkie wysiłki miarodajnych czynników na polu podniesienia produkcji rolnej pozostają w związku z koniecznością zapewnienia ludności żywności.

Nad całością tych spraw czuwają władze, które m. in. powołały do służby Polską Policję. Jej to zadaniem jest głównie opieka nad ludnością i chronienie jej przed złoczyncami. Władze miały już wielokrotnie sposobność podkreślać że funkcjonariusze tejże Policji spełniają swoje obowiązki ku ogólnemu zadowoleniu.

Obiektywna ocena tego, czego dokonano w minionych dwóch latach wykaże, że praca ta wymagała wielkiego nakładu sił, że stworzono wiele rzeczy pozytywnych, które służą interesom i dobru ogółu.

Druga rocznica powstania Generalnego Gubernatorstwa stanowi właściwą okazję do podkreślenia i wypuklenia tego faktu.

W północnej Irlandji bazy amerykańskie?

Genewa, 25 października. „Daily Mail” donosi, iż do północnej Irlandji przybyło kilka tysięcy techników i robotników ze Stanów Zjednoczonych.

Dalsze postępy ofensywy na Wschodzie.

Sukcesy hiszpańskiej „błękitnej dywizji”.

Z głównej kwatery Wodza, 25 października. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na Wschodzie operacje ofensywne i pościgowe posuwają się naprzód.

Podczas odparcia sowieckiego ataku na północnej części frontu wschodniego hiszpańska „błękitna dywizja” zadała nieprzyjacielowi ciężkie straty i wzięła do niewoli kilkuset jeńców.

Lotnictwo zatopilo na obszarze morskimi dookoła Krymu sowiecki parowiec, pojem-

ność 6.000 ton i obrzuciło Moskwę bombami kruszącymi i zapalającymi.

W Afryce północnej niemieccy myśliwcy zestrzelili trzy brytyjskie samoloty.

Nieprzyjaciel zrzucił ostatniej nocy bombę na rozmaite miejscowości północno-niemieckiego obszaru nadbrzeżnego, m. in. na Hamburg i Kilonję. Ludność cywilna poniosła nieznaną stratę. Szkody są nieznane. Jeden brytyjski bombowiec został zestrzelony.

Sowiety utraciły kilka milionów żołnierzy.

Przeszło 260 dywizyj sowieckich zostało zniszczonych.

Berlin, 25 października. Półrządowa agencja „Niemieckie Biuro Informacyjne komunikuje:

Ogrom klęski bolszewickiej, a równocześnie także rozmiary niebezpieczeństwa, jakiemu zapobiegł Adolf Hitler, podejmując walkę z bolszewizmem w obronie całej Europy, odzwiercisdła się w statystyce strat armji sowieckiej.

Już w pierwszych dwóch tygodniach kampanji wschodniej rozegrała się olbrzy-

mia podwójna bitwa pod Białymstokiem i Minskiem, która — jak o tem świadczy wzięcie do niewoli 340.000 jeńców — stanowiła największą w historii świata bitwę wyniszczającą. Po tej bitwie nastąpiły jedna po drugiej walki okrążające i wyniszczające. Niszczono i rozbijano jedną dywizję sowiecką po drugiej, oraz armje sowieckie w nieprzerwanym szeregu. Liczba jeńców nieustannie zwiększała się.

Niezależnie od tego, poza terenami wiel-

kich bitew, bolszewicy ponosili ciężkie straty na innych odcinkach frontu. Dokładne obliczenia wykazały, że w czasie od 22 czerwca do końca września 1941 r. zdołano zniszczyć znacznie ponad 260.000 dywizyj sowieckich. Dywizje te zostały częściowo zupełnie zniszczone i wzięte do niewoli, lub tak silnie zdziatkowane, że pozostały z nich zaledwie nieznaczne resztki.

Niezależnie od tego, liczne dywizje sowieckie straciły przeszło 50 procent swego stanu bojowego. Bolszewicy byli zmuszeni w tym okresie czasu podejmować nieustanne próby uzupełniania stanu swoich dywizyj coraz bardziej pogarszającym się materiałem rezerwowym lub z rozbitych dywizyj i armij tworzyć nowe jednostki.

Zniszczenie przeszło 260 dywizyj, w tem 226 dywizyj strzelców, 40 dywizyj pancernych i licznych innych jednostek bojowych, oznacza dla Sowietów stratę kilku milionów żołnierzy, z czego jedynie pewna część dostała się do niewoli niemieckiej. 260 dywizyj to przynależnym do nich sprzętem wojennym — jest równoznaczne nie tylko z rozbitiem armij sowieckich, przygotowanych do ataku na Niemcy i Europę, ale ponadto drugiej i trzeciej linii, skoncentrowanych poza właściwym frontem wypadowym. Niemieckie siły zbrojne zlikwidowały raz na zawsze niebezpieczeństwo bolszewickie, zagrażające Europie.

Tymoszenko, Woroszyłow i Budienny popadli w niełaszkę.

Sztokholm, 25 października. Jak doniesiono już pokrótce na podstawie wiadomości londyńskiej służby informacyjnej, w Moskwie ukazało się zawiadomienie, iż generał Sukow objął po Tymoszenko dowództwo na środkowym froncie łącznie z obroną Moskwy.

Niewątpliwie celem złagodzenia nastrojów wśród opinii publicznej wobec tej zmiany na naczelnym stanowisku dowódcy frontu, londyńska służba informacyjna do dała uwagę, iż przypuszczalnie marszałek Tymoszenko obejmie inne stanowisko. — Jak londyńska służba informacyjna w dalszym ciągu donosi, „Prawda” w numerze dzisiejszym zaznacza, iż Sukow ma za sobą 26-letnie doświadczenie wojskowe i przedstawiany jest jako oficer o olbrzymiej energii.

Amerykańska agencja prasowa „United Press” donosi z Kujbyszewa: Stalin po osobistym objęciu naczelnego dowództwa nad obroną kraju zwolnił Tymoszenkę z jego obowiązków służbowych, a na stanowisko naczelnego dowódcy frontu zachodniego mianował gen. Sukowa. Powody dymisji Tymoszenki nie zostały podane do wiadomości publicznej, podobnie też nie zawiadomiono czy otrzymał on inne naczelnne stanowisko.

W Nowym Jorku wiadomość o zlikwidowaniu Tymoszenki została podana najpierw przez dzielnik południowy „New York Journal American”. Dziennik ten jako naczelną depeszę przyniósł doniesienie „Prawdy”, iż Tymoszenko otrzymał dymisję ze stanowiska dowódcy centralnego frontu sowieckiego. Dziennik zaopatruje to doniesienie w następujący tytuł: „Oczyszczona czystką zlikwidowała Tymoszenkę!”

Równocześnie donoszą, że marszałek Budienny przebywa w więzieniu Lubjanka w Moskwie, a również marszałek Woroszyłow został usunięty.

W związku z tem w stolicy Szwecji przypominają, że londyńska służba informacyjna jeszcze doniedawna śpiewała hymny pochwalne na cześć odstawionego obecnie

marszałka Tymoszenki i rozpisywała się nad niezliczonymi zwycięstwami rzekomo przez niego odniesionymi. Agencja ta wynosiła Tymoszenkę pod niebiosa jako wielkiego sowieckiego geniusza wojenny. Jeszcze przed kilku trzema tygodniami Londyn mówił o wielkiej kontrofensywie Tymoszenki. Obecnie ten wychwalany przez Londyn dowódca sowiecki poszedł tą samą drogą jaką poszły pozostałe wielkości sowieckie. Nowy ten fakt stanowi doskonałą ilustrację tak często opisywanych metod sowieckich.

Następca Tymoszenki.

Berlin, 25 października. Londyńska służba informacyjna zamieściła krótki życiorys generała Sukowa, następcy zlikwidowanego przez Stalina marszałka sowieckiego Tymoszenki na stanowisko naczelnego dowódcy środkowego odcinka frontu.

Według informacji tej agencji, generał Sukow był dotychczas dowódcą obrony miasta Moskwy. Rozpoczął on swoją karierę wojskową jako szeregowiec w wojnie światowej, wstępując do armji w 1915 r. W krótkim czasie został posunięty do stopnia oficera. Po rewolucji poświęcił się w dalszym ciągu karierze wojskowej w armji sowieckiej, gdzie dzięki swoim zdolnościom, posuwał się szybko w stopniach.

Generał Sukow, jak podkreśla londyńska służba informacyjna, potrzebuje niezmiernie mało snu. Niejednokrotnie przez całe tygodnie śpią on zaledwo 2 godziny na dobę w krótkich przerwach, jakie mu pozostają wolne z pośród jego licznych zajęć. Generał Sukow uchodzi za jednego z najzdolniejszych dowódców armji sowieckiej. W lutym br. został mianowany szefem sztabu generalnego. Wiadomości jego, z zakresu wojny ruchowej nie ograniczają się tylko do zakresu kawalerji, lecz posiada on również wielkie doświadczenie w kierownictwie bitwami czołgów. W 1939 r. dowodził on pewną bitwą czołgów przeciwko wojskom japońskim w Zewnętrznej Mongolji.

Ścisła łączność Anglii z Rosją sowiecką

Charakterystyczna debata w Izbie Gmii.

Sztokholm, 25 października. W ciągu jednej z ożywionych debat w angielskiej Izbie Gmii oświadczył arcybiskup Canterbury co następuje: My Anglijcy obecnie jesteśmy towarzyszami żołnierzy bolszewickich i narodu sowieckiego. Deputowany Baker oświadczył: Granica nasza leży nad Woltą i nad Donem. Obydwa te oświadczenia przyjęte zostały burzliwymi oklaskami Izby.

Debata przybrała dopiero ostrzejsze formy z chwilą, kiedy poseł Gallacher zażądał od rządu, by ten faktycznie przystąpił do realizacji pomocy dla bolszewików. Poseł Bevan członek Labour Party, w łonie której dokonał się obecnie rozłam, będący wynikiem znacznej różnicy zdań na temat obecnej polityki wewnętrznej Anglii, oświadczył, iż jest już pora, by rząd został zmieniony. Na to minister spraw zagranicznych Eden oświadczył, iż decyzyję a wy-

rażeniu wotum nieufności, lub też zaufania, pozostawia Izbie, przyczem powtórnie podkreślił, iż sprawa Bolszewji jest sprawą Anglii.

Z niemiłym zdziwieniem konstatuje się w Sztokholmie, iż przyznano bolszewikom pewnego rodzaju prawo wmięszania się w angielskie stosunki wewnętrzne. I tak przedstawiciel londyński agencji sowieckiej TASS podał do Moskwy wiadomość, iż delegacja robotników, rekrutujących się z pośród 9-ciu fabryk z północno-zachodnich dzielnic Londynu zawiadomiła ambasadę sowiecką o wnieśieniu przez siebie żądania pod adresem rządu angielskiego.

Gdzieindziej znowu, a mianowicie w Northumberland rada miejska powziela uchwałę stanowiącą przypomnienie angielskiemu premierowi o udzieleniu totalnej pomocy dla Unji, Sowieckiej. Również tą

uchwałę — jak tu stwierdzają — przesłano ambasadzie sowieckiej.

W stolicy szwedzkiej podkreślają, iż w historii Anglii niema dotychczas przykładu, by obywatel angielski porozumiał się z przedstawicielstwem zagranicznym w tym celu, by je zawiadomić o fakcie ostrzeżenia zaatakowania gabinetu angielskiego.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 25 października. Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi następująco:

Główna siła włoskich sił zbrojnych komunikuje:

Wzrosłego popołudnia nieprzyjacielskie samoloty przeprowadziły nalot na Crotone, nieznaczną szkodą materiałową, niema ofiar. Ubiegłej nocy nastąpiły nowe naloty na Neapol, straty ograniczyły się do pięciu rannych wśród ludności cywilnej, wyrządzone szkody nie są ciężkie.

Nasze lotnictwo podjęło ponownie akcje przeciwko Malcie, przyczem lotnisko w Mircaba i urzędzenia portowe w La Valetta zostały trafione.

W Afryce północnej nie szczególnego natężenia działań w odcinkach Ualag i jeziora Tana. Nieprzyjacielskie jednostki zostały odparte. Na innych odcinkach bez ważniejszych wydarzeń.

W Afryce wschodniej działalność naszych wysuniętych oddziałów w odcinkach Ualag i jeziora Tana. Nieprzyjacielskie jednostki zostały odparte. Na innych odcinkach bez ważniejszych wydarzeń.

Niepowstrzymany pochód na Moskwę.

Berlin, 25 października. Dowództwo sowieckie rzuce przeciwko wojskom niemieckim, posuwającym się na Moskwę, nieustannie nowe formacje wszystkich typów ścigające pośpiesznie na ten odcinek.

Bolszewicy usiłują przy pomocy zapór drogowych, wysadzeń i niszczenia wszelkich obiektów nadających się na schronienie powstrzymać bez skutku posuwające się naprzód wojska niemieckie.

Kara śmierci za próbę ucieczki z Moskwy.

Sztokholm, 25 października. Według doniesienia Reutersa, na mocy dekretu wojskowego komendanta miasta Moskwy zostały skazane nowe trzy osoby na śmierć.

Osoby te uznano winnymi „działalności antysowieckiej” i próby ucieczki z Moskwy. W najbliższym czasie zapadnie również wyrok przeciwko 5-ciu dalszym osobom, wśród których znajduje się kierownik biura zaopatrzenia Moskwy w mleko.

Evakuacja zagranicznych dyplomatów z Moskwy — jak pisze w dłuższym sprawozdaniu tamtejszy przedstawiciel dziennika „Tokio Asahi Szimbun” — wywołała wielkie zaniepokojenie wśród ludności. Według dalszych informacji tego dziennika, w komunikacji miejskiej panuje wielka dezorganizacja. Z powodu wielkiego niebezpieczeństwa grożącego miastu, wielu kupców porzuciło wogóle swoje sklepy, wobec czego władze widziały się zmuszone do wydania przymusowych zarządzeń pod zagrożeniem karami celem utrzymania normalnego ruchu w tych przedsiębiorstwach.

Aktywność Stanów Zjedn. w Ameryce Południowej.

Sztokholm, 25 października. Nowy ambasador Stanów Zjednoczonych w Waszyngtonie, Jean Guardia, przyznał się na pewnym przyjęciu iż zamach stanu przeciw b. prezydentowi Arriasowi był jego dziełem. Taką wiadomość przyniósł „New York Herald Tribune“.

Członkowie pewnej północno-amerykańskiej komisji lotnictwa cywilnego, po swym przyjeździe do Buenos Aires, oświadczyli — jak donosi dziennik „Razon“ — iż przybyli celem zapewnienia bezpieczeństwa południowo-amerykańskim linjom powietrznym i zebrania informacji, których jeszcze nie można narazie podawać do publicznej wiadomości. Pewien dziennik argentyński czyni w związku z tem złośliwą uwagę, że starania o bezpieczeństwo lotów jest zrozumiałe, ponieważ wszystkie wielkie katastrofy lotnicze zostały spowodowane przez maszyny ze Stanów Zjednoczonych.

W ramach dalszych doniesień o aktywności Stanów Zjednoczonych w Południowej Ameryce informują, że gabinet argentyński ukończył we czwartek dyskusję w sprawie planowanych zakupów materiałów zbrojeniowych w Ameryce Północnej.

W związku z incydentem kontrtorpedowca „Kearny“ pisze „Chicago Tribune“, że „Kearny“ miał niewątpliwie jakąś misję i ciekawym byłoby dowiedzieć się jakiego ona była rodzaju. Znaczącym jest, jakimi metodami pracuje rząd Stanów Zjednoczonych celem nastrojenia swego społeczeństwa na nutę wojenną.

Na linii tych metod wysuwa się mowa b. ambasadora Stanów Zjednoczonych w Paryżu Bullita, który domagał się wypowiedzenia wojny przez Stany Zjednoczone.

„Punkt kulminacyjny nagonki pamirskiej“, jak się tu wyrażają, stanowi jednak nadeszła do Sztokholmu depesza United Press, według której specjalny komitet w Nowym Jorku, złożony z 11-tu osób, ma opracować plany ewakuacji miasta Nowego Jorku na wypadek, gdyby okoliczności spowodowały konieczność tego rodzaju akcji“.

Dr Wächter, Gubernator okr. krak. w Hadze.

Kraków, 25 października. Gubernator okręgu krakowskiego, dr Wächter przybył do Hagi.

W ogłoszonym tam przemówieniu podkreślił postępy odbudowy w Generalnym Gubernatorstwie i organizację administracji w tym kraju. Wywody Gubernatora dra Wächtera wywołały bardzo duże zainteresowanie wśród słuchaczy holenderskich.

Nadzwyczajna sesja parlamentu Japońskiego.

Tokio, 25 października. Parlament japoński został zwołany na 15 listopada na 5-dniową sesję nadzwyczajną.

Pomoc Stanów Zjednoczonych drogą na Władystok odwołana.

Sztokholm, 25 października. Według doniesienia agencji United Press z Waszyngtonu, amerykańska komisja marynarki podała do wiadomości, że po upływie daty 28 października Władystok przestanie być miejscem przeznaczenia północno-amerykańskich transportów dla Związku Sowieckiego. Od tego terminu dostawy będą szły drogą na Archangielsk.

Powodem, dla którego zrezygnowano z dalszych usług portu we Władystoku, są trudności związane z transportem kolejowym. Ponadto znajdujące się tam zapasy ropy są na wyczerpaniu a warunki, związane z zamrażaniem portu zaczynają sprawiać poważne trudności.

To ostatnie uzasadnienie uważa się tu jako bardzo niezręczny pozór, przyczem podkreśla się, że Archangielsk, port położony nad północnym oceanem Ledowatym, posiadający średnią temperaturę roczną za ledwie 1,5 stopnia, jest przez 6 miesięcy w roku zupełnie zamrożony.

Gospodarcze zagadnienia nowej Europy.

Emuncjacje ministrów Riccardi'ego i Funka.

Rzym, 25 października. Na cześć ministra gospodarskiego Rzeszy, Funka, wydał włoski minister handlu zagranicznego Riccardi przyjęcie, w którym brały udział kierownicze osobistości niemieckie i włoskie.

„Ostatnie zwycięstwa — oświadczył m. in. minister Riccardi — przyczyniły się do tego, że solidarność kontynentalna, stanowiąca podstawę i główny warunek nowego porządku gospodarczego i społecznego przybrała jeszcze bardziej określone formy i napelnia się coraz głębszą treścią. Gospodarka Rzeszy niemieckiej stała się decydującym czynnikiem zwycięstwa, wobec którego zalażamy się niehumanitarne metody blokady i w dalszej przyszłości będą się zalażamy“.

„Wojna bynajmniej nie powoduje odroczenia realizacji programu gospodarczego. Wyższy poziom życia narodów, oparty na wzmożeniu produkcji, dochodu i spożycia, trwałe uwzględnianie wzajemnych potrzeb w obszarach ramach gospodarstwa kontynentalnego, rozwój i wzmożenie wymiany towarowej, jako czynnika większego dobrobytu narodów, rozszerzenie tendencji samowystarczalności na zakres całego kontynentu, oparcie wartości złota na podstawie zdolności do produkcyjnej

wytwórczości i efektywnej pracy, polityka cen, współpraca w zakresie przemysłu i rolnictwa, przywrócenie większej swobody ruchów w zakresie handlu zagranicznego, środki i formy płatnicze przystosowane do jednolitego gospodarstwa europejskiego, handel międzynarodowy i w miarę możliwości jak najbardziej wszechstronny handel zamorski — oto, w krótkim streszczeniu, wielkie i bynajmniej nie fantastyczne zagadnienia, co do których jesteśmy zupełnie zgodnych poglądów“.

„W międzyczasie dzięki bohaterstwu żołnierzy powstają na wschodzie Europy olbrzymie nowe możliwości gospodarcze, które włączają się w ramy nowego porządku“.

Odpowiadając na to przemówienie, minister Funk podkreślił, że mocarstwa osi, oparte na wspaniałych zwycięstwach sprzymierzonych armij przeciwko wrogowi bolszewickiemu były już w możności podbudować współpracę gospodarczą w takich granicach, iż europejska solidarność gospodarcza jest zagwarantowana na całe pokolenia naprzód. W tych warunkach można również wszelkie zagadnienia gospodarcze traktować pod kątem widzenia nowej epoki i przewidywać nowych możliwości.

Nowy podatek przemysłowy na rzecz gmin

Kraków, 25 października. Zarządzeniem Rządu Generalnego Gubernatorstwa z września br. wprowadzono na obszarze Generalnego Gubernatorstwa, począwszy od r. 1941 nowy podatek, pod nazwą: podatek przemysłowy (zarobkowy) — Gewerbesteuer, który poza podobnym brzmieniem nie ma nic wspólnego z istniejącym u nas oddawaną podatkiem przemysłowym od obrotu, czyli ubrotowym. Wpływy z podatku przypadają w całości na rzecz gmin. Na podatek ten pobrane będą w r. b. przedpłaty (zaliczki).

Zasadnicze przepisy nowego podatku orzekają, że do wymiaru podatku powołane zostały wyłącznie Urzędy Skarbowe, przyczem właściwym do ustalenia wymiaru jest ten Urząd, w którego rejonie mieści się siedziba przedsiębiorstwa. Obowiązek podatkowy spoczywa na osobach, które czerpią dochody z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, z zajęć zawodowych i wszelkich innych zatrudnień o cechach zarobkowych, a nie podlegają podatkowi przedsiębiorstwa rolne i leśne, zajęcia urzędowe o-

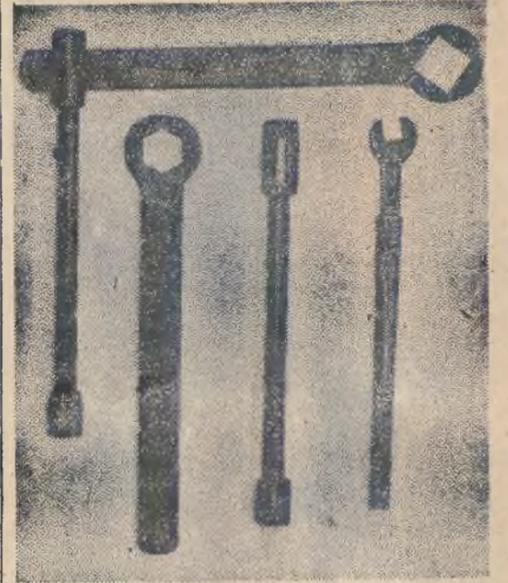
raz wolne zajęcia zawodowe jak np. lekarze, adwokaci, notariusze, inżynierowie, architekci, dentyści, komornicy itp.

Podstawą obliczenia podatku, wzgl. przedpłaty w r. 1941 stanowi zysk przedsiębiorcy, uzyskany w roku kalendarzowym 1940. Wysokość podatku zależy od wysokości dochodu, ustalonego na rok 1941, przyczem pierwsze 2.400 zł. wolne są od opodatkowania. Przy przedsiębiorstwach, których dochód na rok 1941 (uzyskany w r. 1940), stanowiący podstawę opodatkowania, nie przekracza zł. 20.000 będą potrącone należności z tytułu opłat rejestracyjnych, wykupionych na r. 1941 (w Krakowie bez dodatku drogowego). Podatek płatny jest na podstawie indywidualnie doreczonych nakazów płatniczych w przeciągu 2 tygodni od doreczenia nakazu. Wymiary na podatek są nie zaskarżalne t. j. nie przysługują od nich żaden środek prawny. Blższych informacji w sprawie podatku udziela biuro Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej, ul. Władysława 11.

5000 złotych nagrody.

Kto może udzielić informacji?

Lublin, 25 października. Kto może udzielić informacji o pochodzeniu przedstawionych na zdjęciu narzędzi? Gdzie narzędzia

to zostały sporządzone, względnie gdzie je widziano? Przy pomocy tych narzędzi planowano zbrodniczy czyn na szkodę narodu polskiego.

Za rzeczowe informacje, które doprowadzą do ujęcia złoczyńcy, wypłacona zostanie nagroda w kwocie 5.000 zł.

Informacje, które będą traktowane poufnie, należy kierować do dyrekcji kryminalnej (Kriminaldirektion) Lublin, Uniwersitätsstrasse nr. 6, pokój 25.

Marja Malicka i K. Junosza-Stepowski wystąpią w Krakowie.

Kraków, 25 października. Warszawski teatr „Komedia“ przyjeżdża do Krakowa na gościnne występy w dn. 29, 30 i 31 października. W dalach tych zostanie wystawiona w Starym Teatrze komedia F. Herczego p. t. „Niebieski Lis“, w której w głównych rolach wystąpią: Marja Malicka, Kazimierz Junosza-Stepowski, Karo, Buda, Zofja Niwińska i Jerzy Sliwiński.

Zapowiedź występu znakomitych artystów warszawskich, zwłaszcza Malickiej i Junoszy-Stepowskiego, którzy ukażą się na scenie krakowskiej po raz pierwszy od chwili wybuchu wojny, wywołała w całym mieście wielkie zainteresowanie i zadowolenie, tem więcej, że komedia „Niebieski Lis“, która w Warszawie szła przez szereg tygodni, stanowi doskonałe pole do popisu dla biorących w niej udział artystów. Początek przedstawień codziennie o godz. 19. Przedprzedaż biletów w kasie Starego Teatru od dn. 27 października w godzinach od 11 do 13 i od 15 do 19.30.

Dziś i jutro na falach muzyki.

Kraków, 25 października. Program najbliższych koncertów krakowskich przedstawia się bardzo interesująco. Dzisiaj, tj. w sobotę, o godz. 18 w kawiarni „Pani“ odbędzie się powtórny występ duetu Janina Jabłonowska — Krzysztof Rydel, który zdobył sobie wielkie uznanie. Akompaniuje p. Krzysztof Colonna-Walowski.

O godz. 18.20 w sali Domu Plastyków recital fortepianowy młodego pianisty Antoniego Dobrowolskiego, który już na poprzednich koncertach wykazał swoje wielkie możliwości.

W niedzielę o godz. 12 śpiewa w kawiarni „Pani“ sopranistka Zofja Mroczkowska. O godz. 18 w tejże sali koncert barytona Czesława Kozaka, przy akompaniamencie Jerzego Gaczka, pozatem utwory fortepianowe odegra Krzysztof Colonna-Walowski.

O godz. 18.30 w sali Domu Plastyków koncert sopranistki Zofji Wünnisch-Pawlikowskiej i klawirzysty Ferdynanda Gemrota. Ten ostatni koncert będzie powtórzeniem występu obydwójga artystów, który miał miejsce przed dwoma tygodniami, a który wzbudził wśród publiczności wielkie zainteresowanie.

(Jo) NAGŁY ZGON. W piątek rano, na pl. Serkowskiego zmarła nagłe Franciszka Srokowa, lat 88. Zawezwany lekarz Pogotowia Rat. po stwierdzeniu zgonu, polecił pozostawienie zwłok do dyspozycji komisji sądowo-lekarskiej.

KRONIKA

Październik
25
Sobota

Dziś Kryszpina
Jutro Chr. Króla Lucjana

Dziś obowiązuje zaciemnienie: od 17.30 do 7.20 rano.

W przedniu Święta Umarłych.

Kraków, 25 października. Jeszcze tylko tydzień dzieli nas od Święta Umarłych. Na cmentarzach zaznacza się jednak już teraz żywszy ruch. Ustraja się i oczyszcza grobowce, usuwa się zeschłe liście, zasadza się świeże kwiaty. Skutkiem wojny przybyło wiele nowych mogił, niejedna z nich została zaniedbana, ponieważ spoczywa w niej ktoś z dalekich stron, lub też ponieważ jego bliźni znaleźli się gdzieś daleko w świecie.

Nie ulega wątpliwości, że tegoroczna dekoracja grobów będzie skromniejsza, niż

po inne lata. Wymagają tego warunki wojenne, które zmuszają nas do oszczędności. Mimo tych jednak wskazań oszczędnościowych nie powinniśmy zapominać o grobach poległych żołnierzy. Wygląd tych grobów w dniu Święta Umarłych powinien dowodzić, że nie zapomniano o tych, którzy złożyli życie w ofierze.

Ustrajając groby musimy pamiętać o przepisach o zaciemnianiu. W godzinach obowiązuje zaciemnienie, a więc od godz. 17.30 do 7.20 także i na cmentarzach oczywiście nie wolno świecić światła.

Możliwości zarobku dla metalowców.

Kraków, 25 października. Do znanej firmy F. Schuchau, fabryki maszyn i parowozów oraz zakładów odlewniczych, odjechała już większa ilość wszelkiego rodzaju robotników-metalowców.

Jakkolwiek zapotrzebowanie fabryki zostało już w dużym stopniu zaspokojone, to jednak Biuro Werbunkowe w Krakowie przy ul. Grodzkiej 6b przyjmuje dalsze zgłoszenia wykwalifikowanych i doświadczonych robotników-metalowców. Mogą się również zgłaszać siły, które chciałyby wyuczyć się zawodu metalurgicznego, jak również i tacy, którzy chcieliby pracować jako robotnicy niewykwalifikowani.

Podaniem jest, aby reflektujący na zatrudnienie w fabryce F. Schuchau zgłosili się w możliwie najbliższym terminie.

Im tańsze
jest światło

tym więcej można go używać —
chroniąc przez to oczy. Stosujcie
wewnątrz matowane

żarówki Osram-D

z podwójną spiralą.

Żarówki 40—150 Dlm są najodpowiedniejsze do codziennego użycia.

Żarówka OSRAM-D daje tanie światło

Teatr od strony gospodarczej.

Kraków, w październiku.

W jednym z listów do Redakcji poruszone zostało ciekawe, a nienajmniej ważną sprawę dochodowości imprez teatralnych, ale nieco z innego punktu widzenia, niż to dotychczas czyniono.

Jak wiadomo w uprzednich artykułach wspominaliśmy także i o tym problemie, podkreślając, że ostateczny wynik finansowy danej imprezy nie powinien być czynnikiem decydującym. Niemniej jednak zgodzić się trzeba, że teatr, zwłaszcza w obecnych czasach, musi być samowystarczalnym, jeśli ma spełnić swoje zadanie. Trudno sobie bowiem wyobrazić placówkę artystyczną, która jedynie i wyłącznie opierałaby się na subwencjach i dotacjach. Wiemy z doświadczenia, że tego rodzaju instytucje, jeśli nawet powstawały, to znikały wkrótce, czy później, a ich był stał niemal od początku pod poważnym znakiem zapytania.

Wspomniany powyżej autor listu do redakcji stwierdza, że organizatorem imprez teatralnych (a więc nie kierownikiem artystycznym, ani reżyserem) może być każdy, musi jednak mieć odwagę wziąć na siebie tak dużą odpowiedzialność, zdać z niej rachunek i spełnić wzięte na siebie zadania. Organizator ten musi się zatem wykazać inicjatywą, ambicją, energią, zmysłem przedsiębiorczości, zaradnością, talentem organizacyjnym, charakterem, etyką, no i niestety musi posiadać odpowiednie kapitały do dyspozycji.

Kardynalnym warunkiem powodzenia imprezy, organizowanej przez takiego właśnie człowieka, jest, zdaniem autora listu, zapewnienie sobie współpracy reżysera i artystów z prawdziwego zdarzenia oraz wielu innych współpracowników. Egzaminem dla organizatora będzie istotne powodzenie imprezy, a więc opinia, jaką wyda publiczność po premierze. Jeśli organizowana przez niego impreza uzyska powodzenie, wówczas będzie można powiedzieć, że ten człowiek zasługuje na teatrze i umie organizować imprezy artystyczne-teatralne, odpowiadające kulturalnym wymaganiom. Jeśli przytem i artyści oraz inni współpracownicy będą ze swej współpracy z organizatorem zadowoleni, wówczas ukt nie może odmówić temu człowiekowi, że spełnił wytyczone swoje zadania i okazał się dobrym organizatorem, choćby nawet nie był artystą.

W zdaniach tych jest niewątpliwie dużo racji. Jest wielu ludzi, których pociągają teatr. Nie mając możliwości stania się artystami z tych czy innych powodów, ludzie ci ograniczają swoją rolę do organizowania imprez teatralnych, a posiadając odpowiednie wyczucie smaku, poziom i potrzeb publiczności są w stanie dać imprezę, odpowiadającą wielkim wymaganiom.

Z drugiej strony można także stwierdzić, że trafiają się wypadki, kiedy impreza teatralna organizowana przez artystę, a więc człowieka fachowego, nie osiąga odpowiedniego poziomu. W takich wypadkach, mając do wyboru imprezę organizowaną przez artystę, ale bez odpowiedniego poziomu, względnie imprezę, przygotowaną przez człowieka-teatru, ale nie artystę, publiczność zawsze opowie się po stronie poziomu, a nie po stronie zawodu organizatora.

To jest chyba jasne. Problem teatru jest niezwykle skomplikowany, zwłaszcza w czasach dzisiejszych. Są wypadki, kiedy stara teoria, iż w teatrze trzeba pieniądze wyrzucać oknami, aby tłoczyły się drzwiami wraz z publicznością, bywa w całej rozciągłości potwierdzana. Są jednak i takie wypadki, że impreza organizowana przy pomocy bardzo skromnych środków technicznych i finansowych uzyskuje wielkie powodzenie, które jej gwarantuje gra artystów i wielki talent autora sztuki. Trudno więc rozstrzygnąć, jedno jest jednak jasnym i stwierdzonym, a mianowicie to, że bez względu na istotny zawód organizatora, imprez teatralnych nie powinien organizować ludzie, którzy mają na widoku jedynie i wyłącznie interes, zarobienie możliwie największej sumy pieniędzy.

Ludzie tacy wyznaczają artystom śmiesznie małe gazy, robią oszczędności na dekoracjach, orkiestrze, nawet bileterach, aby tylko jaknajwiększą sumę zebrać do własnej kieszeni. Przeciwno tego rodzaju właśnie osobnikom występujemy zarówno my, jak i wszyscy, którzy zabierali dotychczas głos w otwartej przez nas dyskusji.

Sezon teatralny w Krakowie rozpoczęty został

w styczniu b. r. i trzeba z zadowoleniem przyznać, że pierwsze, organizowane wówczas przez A. Świechotę imprezy, reprezentowały odpowiedni poziom. Powodzenie tych właśnie imprez zwróciło na nie uwagę wielu innych osób, które wyczuły możliwość łatwego stosunkowo zarobku. Pamiętajmy jednak, że tego rodzaju wyzyskiwanie koniunktury trwa zazwyczaj bardzo krótko, gdyż publiczność szybko poznaje się na marce danej imprezy.

Kończąc tę dyskusję na temat teatru z zadowoleniem stwierdzamy, że zwróciła ona uwagę publiczności na istotne wartości teatru, a także zapoznała zainteresowane czynniki z zapatrywaniami szerszych kół społeczeństwa. Kto te zdecydowanie opowiedziały się za dołożeniem wszelkich starań do uzyskania jaknajlepszego poziomu imprez, przy czym z uznaniem podkreślały, że spośród naszych organizatorów wielu sprostało tym wymaganiom, chociaż niejedni z nich nie mogli się pochwalić osobistym dorobkiem scenicznym.

Wielki sezon w warszawskich teatrach.

Warszawa, 25 października.

Wielki sezon w warszawskich teatrach w pełni! A mówi o tem nie tylko nasza „złota” jesień, której plucha i wicher ścigają tłumy do teatrów, ale i starannie przygotowane, barwne, artystyczne i ciekawe programy dziesiątek warszawskich przybytków Melpomeny. Niema w nich już nic z wspomnień niedawno jeszcze szalejącej zmory kanikuly. Wszystko jest — jak to się mówi — fair!

Godnie rozpoczął swój drugi wielki sezon pierwszy po wojnie polski teatr dramatyczny „Komedii”.

Szczególnie chwalebny jest, że dyr. Horwath odebrał scenkom kabaretowym talent aktorski tej miary co Józef Węgrzyn, zwracając go dramatowi. Taktownie też postąpiono, wystawiając dla tego niepospolitego aktora sztukę Lindaua pt. „Prokurator Hallers”. Wspaniała kreacja tytułowej roli mistrz Węgrzyn udowodnił, że na Kamińskim teatr się nie kończy!

Ta historia podwójnego bytowania prokuratora, który nocą pod wpływem tajemniczych mocy psychicznych przeobrażał się w bandytę, ma posmak kinowej sensacji (bliźniaczko niemal podobne do filmu „Dr. Jekyll i Mr. Hyde” Stephensonowskiej przeróbki) i dobrze wyreżyserowana może trzymać widza w napięciu.

Zycie przestępców, ich walka, miłość, a nawet pewna nutka cygańskiej poezji zostały podpartone po dziennikarsku, schwycone „na gorącym uczynku”. I to jest największą zaletą sztuki, którą w „Komedii” wypełnił swą wielką indywidualnością Węgrzyn, a właściwe tempo nadał reżyser Niewiarowicz, zgrabnie operujący zgranym zespołem z Benita, Lapińskim, Pytlasińską, Chmielewskim i in.

Teatr miasta Warszawy wznowił przepiękną operetkę Jana Straussa pt. „Nietoperz”.

Należy ona do najwartościowszych operetek, stojąc właściwie już na pograniczu opery komicznej.

Teatr miasta Warszawy zrealizował „Nietoperza” z rozmachem i całym pietyzmem dla kompozytora „Opowieści lasu wiedeńskiego”. Widowisku mienilo się tęczą kostiumów i dekoracji (prof. Jaroeki), plawiło się w pięknej muzyce (kapł. Blerdajew), pulsowało wspaniałymi, brawurowymi baletami układu Ciepińskiego... Zresztą co tu dużo mówić — lepiej odrzucać przyznanie się, że brak superlatyw dla określenia prawdziwie europejskiego poziomu tej realizacji. Lekomyślność a sprytna Rozalinda była świetna M. Karwowska. W innych rolach doskonale spisała się: Fontańowa, Rosłowska, Wejsis, Dobosz, Petek, Bratkiewicz, Wraga i inni.

Po tej wizycie w dwóch najpoważniejszych teatrach warszawskich,

wyberzmy się do rewii!

tego ukochanego dziecka „podkaszanej muzy”. I tu trzeba poczytać kierownikom za wielki plus, że starają się usilnie, aby była ona najmniej „podkaszana”.

Przym w tym wypadku wiedzy (wbrew wszystkim niepoważnym, grafomańskim paszkwiłom i „pudom” dyktanckich bredni) dyr. Tymoteusz Grym. Nową jego rewję pt. „O rajul w rajul” — można, bez obawy nazwać pierwszym krokiem do

wolnieniu stwierdzamy, że zwróciła ona uwagę publiczności na istotne wartości teatru, a także zapoznała zainteresowane czynniki z zapatrywaniami szerszych kół społeczeństwa. Kto te zdecydowanie opowiedziały się za dołożeniem wszelkich starań do uzyskania jaknajlepszego poziomu imprez, przy czym z uznaniem podkreślały, że spośród naszych organizatorów wielu sprostało tym wymaganiom, chociaż niejedni z nich nie mogli się pochwalić osobistym dorobkiem scenicznym.

renesansu rewii widowiskowej. Rozmachu bowiem, z jakim ją zrealizowano, nie powstydziłoby się nawet słynne paryskie „Folies Bergeres”. Taniec, śpiew i skecz — oto trzy elementy, jakie składają się na artystyczne widowiska, przygotowane starannie, podane elegancko i lekkostrawnie.

„Clou” programu stanowi barwny, efektowny, tkany na kanwie najpiękniejszych melodji Straussa, Lehera i Webera obraz „Niech żyje walc!” w wyk. Besteni, Słaskiego i bajetu Pianowskiego. Jest to historyczna kostjumowa rewja baletowa, obrazująca triumf trzyczwierciowego taktu na przestrzeni epok, aż po dyktorjat. Pełnemu południowego temperamentu baletowi „Gwiazdy nad Rio” z udziałem wirtuozowskiego duetu Helarich, niefalszowanego egzotyizmu dodaje udział na scenie orkiestry „króla jazzu” Stasińska. Trzecia scena choreograficzna „W rajul” nadała rewii tytuł!

Kabaret „U” zdobył sobie wśród Warszawian opinię najkulturalniejszej scenki naszego miasta. To też poważnie zaniepokoił bywalców tytuł nowej rewii: „Solone, pieprzone”. Na szczęście p. Boczkowski nie przekroczył granicy smaku i holdując starodawnemu przysłowiwu „Nie pieprz Płetrze...”, ograniczył się do lekkiej, milej pikantnej, której sporo mamy w skeczach i piosenkach.

Niedawno otworzony teatr „Maska” prowadzi reżyser operetkowy Żużiłowicz, specjalną pieczołowitością otaczający produkcje wokalne. Nie dziwnego, gdy ma w zespole „słowika Warszawy”, Lucynę Szczepańską, Hankę Chodałkowską rozczuliła powab kobiecości i wysokiej klasy talentu dramatycznego w obrazie historycznym „Po-całunek Madame Dubarry”.

Krańcowo inny kolorysty perferencyjnego humoru ma finałowy wodewil Wroczyńskiego pt. „Zareczyn”. Baletmistrzowi Ostrowskiemu udało się pełną treścią, efektu i artyzmu scena baletowa pt. „Rapsodja marytańska”.

Tak jak w „Masce” kładzie się nacisk na śpiew, tak

w „Niebieskim Motylu” p. Wolfan faworyzuje humor.

A ma w zespole nielada jego championów — Dymusz i Orwid. Wiemy zgóry, że każdy skecz z udziałem Dymusy jest kapitalną bombą śmiechu, to też proszę sobie wyobrazić: Dymusza jako strażaka, jako romantycznego policjanta, jako nauczyciela walki japońskiej. Z przykrem zdziwieniem obserwujemy, jak po macoszemu traktuje się tak znakomitego aktora jak Józef Orwid. Dać takiemu artyście tylko piątki monolog i cyrkowy skecz — to już nietylko nietylko wobec tradycji jego, ale niepowołowana strata dla publiczności. Humor równowazy czemś poważniejszem, szlachetniejszym, nastój i wzduszenie, jakie dają pieśni wspaniałego basu Ed. Bendera.

Tu, na marginesie, notujemy obiecujący debiut kompozytorski p. Serockiego, mającego fenomenalne wyczucie harmonii i pięknie łączącego nowoczesny rytm z melodią. Królowa wdzięku i uśmiechu Helena Grossówna, figlarnie nuci piosenki.

O dalszych pięciu teatrach — za tydzień!

Stefan Kallek.

GINEKOLOG Dr. Schwarz Stefan

przeprawał się 7813K i ordynuje ul. Pańska 6.

Ciągnięcie loterii liczbowej.

Kraków, 25 października. W sobotę odbyło się piąte ciągnięcie loterii liczbowej, które dało następujące wyniki:
Pierwsze wywołanie: 85,
Drugie wywołanie: 5,
Trzecie wywołanie: 66,
Czwarte wywołanie: 80,
Piąte wywołanie: 49.
Wyniki podajemy bez gwarancji. Następne ciągnięcie odbędzie się w dniu 31 października.

Odbudowa Lwowa.

Lwów, 25 października. Systematyczna odbudowa Lwowa postępuje stale naprzód i zmierza do ukończenia wszystkich zniszczeń wojennych.
Ostatnie na zarządzenie władz okręgu Galicji podjęto odbudowę lwowskiego ratusza, którego wieża stanowi niejako symbol tego miasta.

Kronika załobna.

(Jo) Kraków, 25 października. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Mieczysław Rypalski, lat 44; Władysław Klepalski, urz. Ubezpiecz. Społ., lat 60; Franciszek Nadwodzki, emeryt, lat 72; Stanisław Ptak, emeryt kolej., lat 58; Jan Tomasiński, murarz, lat 57; Roman Szymoniak, lat 45; Zofia z Nowaków Ziarkowa, lat 55; Gabriela Tarnowska z Chocelowa, lat 8; Antoni Ludwig, lat 36; Kazimierz Nagliński, urz. Ubezpiecz. Społ., lat 41; Wanda Migala; Franciszek Durziak, lat 53; Iwanowicz Julja, lat 45; Cecylja Nowak, lat 19; Stanisław Ternal; Grzybek Julja, lat 51.

Franciszka Pietrzaka

zostanie odprawione nabożeństwo załobne 27. X. o godz. 8 rano w kaplicy cmentarnej, poczem nastąpi ekshumacja zwłok do grobu rodziny W. Perzanowskich. 47528

Dr Zofia z Wążykowskich MICHEJDZINA

zasmęła w Bogu, opaszkona Sw. Sakramentami, dnia 12 października 1941 r. w Wilnie.
NABOŻEŃSTWO ZAŁOBNE odbędzie się w dniu 27 października 1941 r. o godzinie 9:30 rano, w kościele OO. Kapucynów w Krakowie, o czym zawiadamiają 47031 Siostra I Bra!

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Obwieszczenie

w sprawie wydawania kart żywnościowych na miesiąc listopad 1941.

Karty żywnościowe oraz karty poboru mleka dla dzieci poniżej lat trzech na miesiąc listopad 1941 wydają nie-niemieckiej ludności aryjskiej, zamieszkałej na całym obszarze miasta, właściwe Miejskie Urzędy Obwodowe, względnie ich Ekspozytury w dniach od 24 do 31 października włącznie, w godzinach urzędowych.

Dla młoczących przyłączonych od 1-go czerwca 1941 nie wydaje się narazie jeszcze kart mlecznych.

Karty mają podjąć właściciele, względnie administratorzy realności, w kolejności, oznaczonej w każdym Urzędzie i przedłożyć książkę meldunkową. Książki meldunkowe należy przedtem sprostować według obecnego stanu. Lokatorów nie mieszkających już w realności oraz zamieszkałych w obozie pracowników „Polskiej służby budowlanej” należy z nich wykreślić.

Ponadto przy odbiorze kart żywnościowych należy przestrzegać, że

- bezrobotni mają posiadać przepisana kartę meldunkową Urzędu Pracy, z której wynika, że bezrobotny zgłasza się tam dwukrotnie w tygodniu;
- pozostający w pracy mężczyźni, urodzeni w latach 1915 do 1924 włącznie

mają przedłożyć albo poświadczenie zwrotne Urzędu Pracy (formularz niebieski), albo zaświadczenie swego pracodawcy, opatrzone wiza Urzędu Pracy.

c) rodzice i wychowawcy muszą dla swych dzieci w wieku do 7 lat życia przedłożyć dowód szczepienia przeciw ospie.

Wykraczający przeciw temu nie otrzymują kart żywnościowych.

We wszystkich wypadkach zatrudnienia osób przy Urzędach i Władzach niemieckich wystarczy okazanie odpowiednich legitymacji służbowych lub poświadczeń zatrudnienia — wobec właściciela lub administratora realności, który jest obowiązany do odbioru kart żywnościowych w Urzędzie Obwodowym.

Karty żywnościowe dla ludności ukraińskiej są odpowiednio znakowane.

Ostemplowane karty żywnościowe dla Żydów otrzymują również ci Żydzi zagranicą, którzy uzyskali zwolnienie z obowiązku noszenia opaski i nie mieszkają w żydowskim okręgu mieszkaniowym.

Posiadaczom gospodarstw rolnych, samowystarczalnych ich rodzinom i domownikom nie przysługują karty żywnościowe.

Otrzymane karty mają właściciele — względnie administratorzy realności doręczyć niezwłocznie lokatorom.

W razie spóźnionego odbioru kart należy złożyć opłatę w kwocie 0.10 zł. od każdego gospodarstwa domowego, względnie, o ile chodzi o osoby samotne, od osoby.

Kraków (Kraków), 22 października 1941.
Der Stadthauptmann R. Pawlu.

ELEKTRYCZNE

materiały, Kuchenki, piecyki, żelazka, latarki, baterje po cenach fabrycznych dostarcza

»PRĄDNICA«

Warszawa, Chłodna 28. Prowincja za zaliczeniem

SMOZKI, KURKI, TERMOMETRY
JAN LIPA - WARSZAWA
Marszałkowska 102, pok. 54

Do oczyszczenia auta
potrzebna odpowiednia siła
Wiedomość: Bergami Kraków, Westring 58. 7789K

Centrala lamp Karbidowych
Nowe gwarantowane typy
Kraków, ul. Stradom 27.

Flaszki

medyczne, flaszki apteczne — i apteczki domowe sprzedaje
Medilabor, Jagiellońska 6

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

OBWIESZCZENIE

Stadthauptmann m. Krakowa (Krakowa) w sprawie rozdziału środków żywności dla niemieckiej, aryjskiej ludności.

W tygodniu od 27 października do 1 listopada 1941 wydaje się we właściwych sklepach rejonowych:

Chleb:

- a) dla dorosłej ludności aryjskiej na odcinki B 7 i 8 normalnych kart żywnościowych w ilości po 1400 gramów tygodniowo na osobę,
b) dla dzieci aryjskich poniżej 10 lat na odcinki B 10, 11 i 12 dziecięcych kart żywnościowych w ilości po 1050 gramów tygodniowo na osobę...

Mięso: po 200 gramów na osobę

- a) dla ludności aryjskiej, zamieszkałej w okręgach miasta IV, IV/1, V, V/1, VI, VI/1, VI/2, VII, VIII, IX i X na odcinki kart żywnościowych F 22 i 23 normalnych kart żywnościowych,
b) posiadaczom dodatkowych kart żywnościowych II, zamieszkałym w tych samych okręgach na odcinek N 23 po cenach urzędowo ustalonych.

Marmolada:

- a) na odcinki A 28, 29, 30 i 31 normalnych kart żywnościowych po 250 gramów na osobę,
b) na odcinek N 32 dodatkowych kart żywnościowych II po 200 gramów — w cenie po zł. 4.80 za 1 kg.

Cukier:

- a) na odcinki Z 16, 17, 18 i 19 normalnych kart żywnościowych po 400 gramów na osobę,
b) posiadaczom dodatkowych kart żywnościowych II na odcinki Z 16 i 17 po 100 gramów — w cenie po zł. 1.60 za 1 kg.

Ziemniaki:

na odcinek N 53 normalnych kart żywnościowych po 20 kg na osobę (drugi przydział) w cenie po zł. 0.13 za 1 kg.

Krakau, (Kraków), 23 października 1941. Der Stadthauptmann R. Pavlu.

(Jo) ADRESY APTEK DYŻURUJĄCYCH dziesiątej i jutrzejszej nocy w Krakowie: Mikołajska 4, tel. 110-42; Stradom 6, tel. 121-35; Alajka 20, tel. 139-21; Adolf Hitler Platz 13, tel. 131-72; Kamalioka 23, tel. 106-82; Starowińska 77, tel. 160-92; Długa 66, tel. 147-33; Kościuszki 13, tel. 139-45; Rakowińska 12, tel. 114-08; Książęca 27, tel. 147-06.

Przegląd filmowy.

(Jo) Kraków, 26 października. Drugi już tydzień wyświetlany film w kinie „Sztuka”

„Pan domu”

dowodzą wielkiego powodzenia, które należy przypisać nie tylko bogatej pogodnej atmosferze, jaka w twórczości jest, ale przede wszystkim dobrej grze aktorów i rodzajowym scenkom, a także doskonale njętym typom. Panem domu jest oczywiście dżozoca, którego zakres wiedzy i tajemnic kamienicy przekracza możliwości zwykłego człowieka i jeka toza. Ale pan domu z tego właśnie filmu należy do typów łagodnych, czułych i ludzkich; nie ma w sobie nic z posepnego Cyclopa, który patrzy jednym zezem na smutną 20-groszówkę.

W aktorii należy zaważyć bardzo pouczający moment wywoływania duchów przez „magika”, który z łatwością laruje na naiwności ludzkiej, czerpiąc dochody ze swego intratnego zawodu. Świetni aktorzy: Marja Ambergast, Leo Slezak, Hans Junkermann, Herman Brix i Hans Moser na czele, dają prawdziwy koncert gry aktorskiej.

„Kobieta z przeszłością”

film grany w kinie „Atlantyk”, porusza zagadnienie interesujące zarówno kobiety, jak i mężczyzn. Czy taka kobieta może narzyc o szczęście i miłości? Oczywiście — każda i zawsze, potwierdza się to w życiu i na filmie. Film jednak stawia nle tylko oadtko sine qua non, aby wyznała prawdę o swojej przeszłości mężczyźnie. Nad bardzo problematyczną wartością, tej rady, zastanawia się napewno niejedna kobieta, wychodząc po scenie tambardejskiej, ze skądś ukazując nam równocześnie dwa typy kobiet,

z których przeważnie odnosi zwycięstwo mniej warłocobowa, ale bardziej „kuchenna”. Z tego gruby wniosek (w nawiasie, tylko dla kobiet), że nie należy mekczym dokładnie uświadamiać, szczególnie chodzi o indywidualności drogami. Zupelnie poprawnie ze swobodą i wiarą w siebie artyści w głównych rolach Vera Engels, Albrecht Schoenhals i Sabina Peters rozwiązują pomyslnie (ku nadwozom nam kobiet z przeszłością) ten ciężki problem, niepokojący wiele kobiet.

Cyruлик Sewilski.

(Dr. K.) Kłao „Wanda” wyświetla od piątku dobra komedję p. t. „Cyruлик Sewilski”. Film ten jest przeróbką znanej powszechnie opery Rossiniego i został nakręcony właśnie w Hiszpanji, a zatem wida ma możliwość usłyszenia języka hiszpańskiego i zapoznać się bliżej z temi smagłymi, pełnymi temperamentu typami.

Główną postacią i właściwym bohaterem jest „Don Juanicki”, cyruлик, który ciężo się zaślonał zezszą, wzięciem, gdyż ożenił z całego szeregu różnych umiejętności. Najważniejszą z nich jest umiejętność wybrnięcia z każdej zawziętej sytuacji, podcaona ze sprytem. W ciągu interesującej akcji widimy jak uwalnia hrabięgo Almariva od patretnej kobiety, a zarazem dopomaga mu do zaślubienia pięknej Rosiny. O względy tej ostatniej zabiegał i stary opielany bartolo, mając na względzie przede wszystkim jej pieniądze, został jednak dzięki Figarowi wystrychnięty na dudka. W roliach głównych występują Fernando Gruneda, Roberto Roy, Raquel Rodrigo, Estrellita Castro i Miguel Ligero. Piękna muzyka i piękni oraz ładnie i interesujące widoki miast hiszpańskich pozostawiają bardzo miłe wrażenie.

Strzał armatni kończy symfonię.

(St.) Amerykańscy kompozytorzy lekkiej muzyki tanecznej pracują obecnie gorliwie nad zrehabilitowaniem świata instrumentów. Jeden z nich skomponował utwór, zatytułowany „Ameryka”, w którym wprowadził do orkiestry syreny straży pożarnej. Inny muzyk napisał poemat symfoniczny na temat mleka, w którym orkiestrę zasila 20 dzwonek, jakie miewają uwieszony u szyi pasące się krowy. Trzeci kompozytor napisał utwór p. t. „Kompres”, prawdopodobnie zakładując, że słuchaczy będzie bolała głowa po wysłuchaniu tej muzyki. Do dźwięków i głosów, jakimi muzyk w tej kompozycji posłużył się, należą syk ogni sztucznych, strzały rewolwerowe, gwizd lokomotywy i na końcu strzał armatni.

Oryginalny instytut zamknięto — bo obrażał moralność.

(St.) W Stanach Zjednoczonych zamknięto t. zw. Instytut Ted, założony przed wielu laty, celem dostarczania towarzystwa samotnym paniom.

Inżyniera, nazwiskiem Ted Peskham, któremu powodziło się w Ameryce nie najlepiej, poprosiła raz pewna pani, aby poszedł z nią na bal. Peskham przyjął tę propozycję, a ponieważ wskutek pójścia na bal stracił pewien mały zarobek, otrzymał od owej pani odszkodowanie pieniężne. Przypada ta nasunęta inżynierowi pomysł zorganizowania w Nowym Jorku instytutu, któryby dostarczał towarzystwa samotnym paniom, szukającym rozrywki, lub pragnącym zwi-

dzić miasto. Ted dobrał sobie kilku poważnych współpracowników i zaczął robić niezłe interesy. Po upływie pewnego czasu założył nawet dwie filje, jedną w San Francisco, a drugą w Los Angeles. Inżynier nie mógł jednak osobiście doglądać tych filji, tak że przyszło tam do skandalów, które zaszkodziły dobrej opinii instytutu. Z winy swych współpracowników dostał się Ted w końcu do więzienia, a całe jego przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane, ponieważ uznano je za koludujące z moralnością.

Elektryczny piec ze szkła.

(St.) Jak biuletyn ekonomiczny Agencji Statani donosi, włoski przemysł szklany zdołał wyprodukować piec elektryczny ze szkła, wykorzystując doskonale właściwości termiczne tego materiału. Piec składa się z dwóch płyt z mocnego szkła, przetykanych gęsto przewodami z aluminium. Przewodami temi przebiega prąd elektryczny, który silnie i równomiernie rozgrzewa płyty szklane. Nowy piec zbudowano całkowicie na zasadach autarkicznych, z wyłączeniem importowanych części z żelaza, niklu i chromu. Piec ten oznacza również dużą oszczędność w zużyciu energii.

Lzy lekarstwem.

Symbolem cierpienia ludzkich są lzy — te najdroższe z pereł. W chwilach smutku, gdy łezę kurczy mięśnie, lzy wpływają na oblicze. Są one wydzieliną odpowiednich gruczołów smaku lekkiego, a zawierają ciała białkowe, śluz i niektóre sole mineralne. Lzy posiadają olbrzymie znaczenie dla człowieka, który cierpi moralnie. Jak odpowiednie lekarstwo przynosi choremu ulgę w cierpieniach, tak i lzy kładą cierpienie, łagodzą ból i zniżejszą smutek. Badania fizjologów i psychologów wykazały, że smutek człowieka odbija się pewnym chorobliwym stanem mózgu, powodując jego przekształcenie. Skoro w danej chwili z oczu płyną lzy, to zniżejszą one przyływ krwi do mózgu, podobnie jak i jej ucisk na mózg. Z własnego doświadczenia wiemy, że po serdecznym płaczu następuje pewne osłabienie umysłu, zarazem jednak i smutek i ból zniżejszą się. Ponadto im więcej lzy się wylało, tym trudniej nowy ich atak wywołać. Dla małych dzieci płacz jest czynnikiem bardzo pożytecznym, byle nie za często i nie o dębnoście płakaty. Podczas śmiechu działają te same mięśnie twarzy, co podczas płaczu. Gwałtownemu więc śmiechowi również towarzyszą lzy, które zniżejszą przyływ krwi do mózgu i wywierają swój zbawienny wpływ na cały organizm. Tak więc i w chwilach radości i smutku lzy oddają człowiekowi nieocenione usługi.

(Jo) WYPADKA Z TRANWAJU Tenderowa Miasta lat 38, zam. przy ul. Zarzeckiej, doznając tam trzech-cyłów głowy. Po oparzeniu przez lekarza Fogobowia Rea, przewieziono ją do szpitala św. Łazarza.

Zdrowie i radość

aż tryskają od tych krępkich kobiet, piorących u źródła bieliznę. A zdrowa praca daje zdrowy apetyt. Jak pysznie smakuje po takiej robocie kawał razowego chleba i filiżanka dobrej kawy!

Kawa Enrilo jest dzisiaj trudniej do nabycia, ale przyjemny smak i treściwość, z których słynęła przed wojną, pozostały niezmienione.

Dlatego niech nam powszechni posiłek przyjemni kawa

„U ŹRÓDŁA” OBRAZ ZOFII STRYJENSKIEJ

KINO ATLANTIC

KRAKÓW — ULICA STRADOM L. 15

Od piątku do
poniedziałku**KOBIETA Z PRZESZŁOŚCIĄ**W gł. rolach: **Vera Engels, Albrecht Schoenhals, Sabina Peters**w dniu powszednim o godz. 16, 18 i 20
w niedzielę o godz. 11, 14, 16, 18 i 20**A P O L L O**

wyświetla w dalszym ciągu

**Tak
mi się podobasz**

W rolach głównych:

Gusti Huber Wolf Albach-Fletty
Oskar Sima Tiber von Halmay.

Nadprogram: Tygodnik.

Początek seansów o godz. 16, 18 i 20. W soboty,
niedziele i święta o godzinie 14, 16, 18 i 20.
W niedzielę i święta Poranek o godzinie 11-tej.**Miłość surowo zabroniona**

W rolach głównych:

Paul Westermeyer — Carola Höhn —
Hans Moser — Grethe Weiser.Tygodnik. — W niedzielę tylko przedstawienia
zamknięte. — Początek seansów bez zmian.**UCIECHA****Kino „WANDA“**

KRAKÓW, ul. św. Gertrudy 5

Od piątku, dnia 24 b. r.

Cyculik Sewilski

W rolach głównych:

Fernando GRANADA
Roberto REY
Raquel RODRIGO
Estrellita CASTRO
Miguel LIGERO

Nadprogram: TYGODNIK

Początek seansów o godzinie: 16, 18 i 20.
W soboty i niedzielę o godzinie 14, 16, 18 i 20.
W niedzielę poranek o godzinie 11.**Śmiać się będziecie**od 24-go do 30-go października
z kreacji aktorów tej miary co**HANS MOSER
THEO LINGEN**

w operetce

Róże w Tyeolu

ponadto

Martha Harell, Leo Slezak

Początek programów o godz. 16, 18, 20,
w soboty od 14, w niedzielę od godz. 11**Kino STELLA**

KRAKÓW, LUBICZ 15

Kinoteatr „SZTUKA“

Kraków, ul. św. Jana 6

Z powodu wielkiego powodzenia
wyświetla drugi tydzień**Pan domu**

W rolach głównych:

**HANS MOSER
MARIA ANDERGAST
LEO SLESAK
HANS JUNKERMANN
HERMANN BRIX.**

Nadprogram TYGODNIK.

Początek o godz. 16, 18 i 20. W soboty, nie-
dziele i święta o godz. 14, 16, 18 i 20.
W niedzielę i święta PORANEK o godz. 11.
Przedstawienia zamknięte.**Szewskie**kleje do gumy i kamusznice, atre-
menty, glazury, czernidła, woski
i tp. poleca: Wytwórnia RUBBER
INDIAN Warszawa. Biuro Szerze-
dzący: Bodnena 4 m. 3. Tel. 508-14.
64774. Hurt — Detal.**Kawiarnia-Restauracja**

Hotelu Dworcowego w Krakowie

Lubicz 3 — Telefony 169-78 i 169-79

Koncerty w południe i wieczorem
Pierwszorzędna kuchnia i napoje**Kawiarnia „PANI“**

św. Jana 11, telefon 262-82.

Codziennie o 18 muzyka rozrywkowa, w środy,
soboty, niedziele — piosenki. W niedzielę o 12
muzyka poważna. Smaczna kuchnia domowa,
wyborowe trunki. 5999k**Mikroskopy** lekarskie, przemysłowe**Trichinoskopy** podróżne**Kolorymetry****BOYAR** Warszawa
Krakowskie Przedmieście 9**DACHÓWEK**

azbestowo-cementowych

marki „EVERITAS“

dostarcza Firma A. Socher u. Co.
Hurtownia materiałów budowlanych
Kraków, Golebia 3. — Telefon 112-52.**Kierownictwa Robót Nr 8 w Jastarni**pracowników lub ich rodziny blagają rodzice
Leszka Parella o podanie swego adresu. —
Parellowie, Węgrów, Górska 12. 46048*Nie udało ci się
mnie oszukać*widziałem wszystko przy
świecie nowych żarówek**TUNGSTRAM
KRYPTON**ZJEDNOCZONA
FABRYKA ŻARÓWEK

Warszawa ul. 6 Sierpnia Nr 13 tel. 749-80

**Dlaczego Pan myśli w biurze
o swoich papuciach?**To odciski przeszkadzają Panu w pracy!
Aby uniknąć tych nieprzyjemności — należy
odwiedzić sklep **Bata** — tam we wzorowo
urządzonych kabinach przez „Pedicure“
pozbędziecie się bezboleśnie odcisków.**Bata****Przyjmujemy** nadal jeszcze
wyuczonych i poduczonych robotników-metaliowcówwszelkiego rodzaju, jak również odpo-
wiednie siły robotnicze niewyuczone**F. Schichau A. G.** Elbląg koło Gdańska
Fabryka Maszyn i Parowozów oraz Odlewnia stali i żelaza

BIURO WERBUNKOWE

Kraków, Grodzka 60 — Tarnów, Plac Goethego 8

Wolne posady
DENTYSTY-CZNEGO
FOTOGRAFA
FOTOGRAFIŚCI

AGENTÓW PORTRETOWYCH
KAMIEŃCIE
KUPIE

KUPIE
ZŁOTE SREBRNE
PIGURA

FLASZEK
OBRZĄD
KUPIE

PRZYCZEPKĘ
MOTOCYKL
FUTRO

MATERIAŁ
PANTOFLE
TASIEMKI

KUPIE
OBRZĄD
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

PRZYJME
POWAŻNYCH
DOCHODZĄCA
PRZYJME

AGENCI PORTRETOWI
KASJERKA
FIZYK

INTELIGENTNA
GOSPODINI
UCZCIWA

PRACOWNICZKA
KUPIE
KUPIE

WIKLINA
KUPIE
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

PRZYJME
POWAŻNYCH
DOCHODZĄCA
PRZYJME

AGENCI PORTRETOWI
KASJERKA
FIZYK

INTELIGENTNA
GOSPODINI
UCZCIWA

PRACOWNICZKA
KUPIE
KUPIE

WIKLINA
KUPIE
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

PRZYJME
POWAŻNYCH
DOCHODZĄCA
PRZYJME

AGENCI PORTRETOWI
KASJERKA
FIZYK

INTELIGENTNA
GOSPODINI
UCZCIWA

PRACOWNICZKA
KUPIE
KUPIE

WIKLINA
KUPIE
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

PRZYJME
POWAŻNYCH
DOCHODZĄCA
PRZYJME

AGENCI PORTRETOWI
KASJERKA
FIZYK

INTELIGENTNA
GOSPODINI
UCZCIWA

PRACOWNICZKA
KUPIE
KUPIE

WIKLINA
KUPIE
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

PRZYJME
POWAŻNYCH
DOCHODZĄCA
PRZYJME

AGENCI PORTRETOWI
KASJERKA
FIZYK

INTELIGENTNA
GOSPODINI
UCZCIWA

PRACOWNICZKA
KUPIE
KUPIE

WIKLINA
KUPIE
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

PRZYJME
POWAŻNYCH
DOCHODZĄCA
PRZYJME

AGENCI PORTRETOWI
KASJERKA
FIZYK

INTELIGENTNA
GOSPODINI
UCZCIWA

PRACOWNICZKA
KUPIE
KUPIE

WIKLINA
KUPIE
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

PRZYJME
POWAŻNYCH
DOCHODZĄCA
PRZYJME

AGENCI PORTRETOWI
KASJERKA
FIZYK

INTELIGENTNA
GOSPODINI
UCZCIWA

PRACOWNICZKA
KUPIE
KUPIE

WIKLINA
KUPIE
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

PRZYJME
POWAŻNYCH
DOCHODZĄCA
PRZYJME

AGENCI PORTRETOWI
KASJERKA
FIZYK

INTELIGENTNA
GOSPODINI
UCZCIWA

PRACOWNICZKA
KUPIE
KUPIE

WIKLINA
KUPIE
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

PRZYJME
POWAŻNYCH
DOCHODZĄCA
PRZYJME

AGENCI PORTRETOWI
KASJERKA
FIZYK

INTELIGENTNA
GOSPODINI
UCZCIWA

PRACOWNICZKA
KUPIE
KUPIE

WIKLINA
KUPIE
KUPIE

WZROK
KUCHENKA
PAPIER RYSUNKOWY

MASYNE
MITORY
MASZYNE

FUTRO
MASZYNE
TRÓJKOŁOWY

PATEFON
FUTRO
MASZYNE

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

BIURKA
MATERIAŁ
ZEGAREK

KOSMETYKA „BELLA”
I. BRUŚNICKIEJ
Kremy - Pudry
Wody kwiatowe
najwyższej jakości
Do nabycia w drogeriach i perfumeriach

Przycepkę
Motocykl
Futro
Materiał
Pantofle
Tasiemki

Kupno
Kupuje
Kupuje
Kupuje
Kupuje

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Kupno
Kupuje
Kupuje
Kupuje
Kupuje

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Kupno
Kupuje
Kupuje
Kupuje
Kupuje

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

FABRYKA
LAMP
KARBIDOWYCH
poleca skład fabryczny
„SIGRO” - Kraków, Grodzka 55 - tel. 226-91, 226-92

Futro
Maszyny
Patefon
Futro
Maszyny

Futro
Maszyny
Patefon
Futro
Maszyny

Futro
Maszyny
Patefon
Futro
Maszyny

Futro
Maszyny
Patefon
Futro
Maszyny

Futro
Maszyny
Patefon
Futro
Maszyny

ROWERY i części
WANDOR Wł., Kraków, Garbarska 4

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne

Wszystkie
Największy
Kilimy
Motory
Sprzedaje
Elektryczne